

3.03.2013 – KATECHEZA 79: JAKA JEST RÓŻNICA MIĘDZY HOMILIĄ A KAZANIEM?

Jednym z elementów Liturgii Słowa w czasie Mszy Świętej jest kazanie – taką nazwą najczęściej określa się mowę kapłana, która następuje zaraz po przeczytaniu Ewangelii. Jednak od czasu do czasu można również spotkać się ze słowem „homilia”, które również określa tę część Mszy Świętej. Może nasuwać się pytanie: czy kazanie i homilia to synonimy, czy jednak oznaczają różne sposoby przepowiadania? Odpowiadając na to pytanie trzeba powiedzieć, że pomiędzy kazaniem i homilią istnieje subtelna różnica:

Homilia jest integralną częścią Liturgii Słowa. Jej przykład dał sam Chrystus, który w drodze do Emaus wyjaśniał uczniom pisma. Czyli homilia związana jest ściśle z czytaniem, które zostały wcześniej odczytane. Dla lepszego zrozumienia i przyjęcia Słowa Bożego kapłan wyjaśnia znaczenie usłyszanych przed chwilą słów, tłumaczy okoliczności i wydarzenia, pokazuje je w nowym świetle lub przenosi do współczesnej rzeczywistości. To wszystko sprawia, że przeczytany fragment Starego lub Nowego Testamentu jest słowem „żywym”, czyli skierowanym do człowieka żyjącego tu i teraz. Według Konstytucji o Liturgii homilia jest wykładem tajemnic wiary i zasad życia chrześcijańskiego, związanym z rokiem liturgicznym.

Kazanie – nie musi ściśle łączyć się z Liturgią Słowa. Może i powinno oprzeć się na jakimś fragmencie Pisma Świętego, jednak kazanie skupia się bardziej na jakimś konkretnym temacie, problemie z życia. Najlepszym przykładem tego są kazania tematyczne w czasie rekolekcji czy tzw. nauki stanowe. Rekolekcje mogą być skierowane do wąskiej grupy ludzi, opierają się zwykle na jakiejś myśli przewodniej i kolejne kazania nawiązują ciągle do tej myśli. Kaznodzieja opierając się na Piśmie Świętym nie musi trzymać się tylko czytań, które poprzedzały kazanie. Kazanie może być wygłaszane również poza Mszą Świętą, czego najlepszym przykładem są kazania pasyjne, które słyszymy uczestnicząc w nabożeństwie Gorzkich Żalów.

Obie formy przepowiadania łączy jeden cel: aby Słowo Boże dotarło w sposób zrozumiały do jak największej liczby ludzi, różnego stanu, wieku i wykształcenia. Jeśli słuchacze będą coraz lepiej rozumieć Stary i Nowy Testament oraz będą żyć Słowem Bożym na co dzień, to będzie to znak, że cel został osiągnięty.